

Nr 46.

Av herr **Borggren m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och hembagerier.

Nattarbetets avskaffande inom bageri- och konditoriyrket är ett önskemål, som i de flesta länder av de inom detta yrke sysselsatta arbetarna oavslåeligt framförts till arbetsgivarna vid uppgörelser om löne- och arbetsvillkoren och som av arbetarnas representanter även framburits i parlamenten. Den kulturella betydelsen av en sådan reform, som icke blott bidrager till att öka arbetarnas trevnad utan även är ägnad att i avsevärd grad främja folkhälsan genom att avlägsna de vådor i fysiskt och moraliskt hänseende, nattarbetet medför, står utan vidare klar; och kravet på nattarbetets avskaffande inom bageriyrket blir så mycket mera berättigat, om man tar i betraktande, att det hör till de kroppsligt mera ansträngande yrkena och att arbetet bedrivs i understundom hygieniskt mycket otillfredsställande lokaler. Icke heller torde allmänhetens intresse ovillkorligen kräva nattarbetets vidmakthållande inom detta yrke. Stora svårigheter ha emellertid mött, när bageriarbetarna med hjälp av sina organisationer hos arbetsgivarna sökt skaffa sig gehör för det befogade kravet att få detta avskaffat. Glädjande är därför att man i flera länder lyckats på lagstiftningens väg få till stånd en reglering av arbetstiden inom bageri- och konditoriyrket till förhindrande eller inskränkande av nattarbetet. Så har i *Norge* nattarbete inom bageriyrket förbjudits för icke endast barn utan även vuxna mellan kl. 8 e. m. och kl. 6 f. m. I *Finland* finnes en särskild bagerilag av den 4 juni 1906, enligt vilken allt nattarbete mellan kl. 9 e. m. och kl. 6 f. m. är förbjudet. I *Italien* är likaledes allt nattarbete i bagerier förbjudet genom särskild lag, daterad den 22 mars 1908. Även i kantonen *Ticino* i *Schweiz* förbjuder en speciell bagerilag nattarbete, och i övrigt finnes för Schweiz bestämmelser, som inskränka eller förbjuda nattarbete inom yrket.

I *Sverige* finnes nattarbete förbjudet allenast för minderåriga samt för kvinnor. Lagen om nattarbete för kvinnor av år 1909 gäller emeller-

tid endast för sådana arbetsplatser, där över 10 arbeterskor äro anställda. Beträffande hembagerier och mindre bagerier, vilkas arbetskraft icke uppgår till nämnda siffra, är därför nattarbete icke förbjudet för kvinnliga arbetare. Och vad manliga arbetare beträffar, finnes i vårt land inga bestämmelser, som inskränka eller förbjuda nattarbetet.

I den svenska riksdagen väcktes motion om nattarbetets avskaffande i bagerier, konditorier och s. k. hembagerier första gången år 1895 av Adolf Hedin, men denna motion, som bifölls i Andra kammaren, avslogs i Första kammaren. Vid fjolårets riksdag väcktes i Andra kammaren en ny motion i frågan med hemställan, att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning i vad mån en reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier för såväl kvinnor som män kunde vara av förhållandena påkallad samt för Riksdagen framlägga lagförslag i ämnet. Motionen, som avstyrkts av utskottet, bifölls i Andra, men avslogs i Första kammaren.

Såväl av lagutskottet som av en talare under den debatt, som följde på denna motions framläggande, framhölls, att stora svårigheter i konkurrens-hänseende skulle yppa sig, om man enbart för Sverige skulle genomföra en dylik lagstiftning och att för nattarbetets avskaffande inom bageriyrket en internationell överenskommelse vore erforderlig. Emellertid torde ett yrke som bageriyrket icke kunna jämnställas med någon storindustri; frågan om nattarbetets avskaffande i detta yrke kan därför ej få någon som helst internationell betydelse, utan förhållandena i vårt land kunna regleras oberoende av utlandet. Att speciallagstiftning på detta område icke behöver hava internationell karaktär, bevisas ju bäst av det faktum, att man, som förut framhållits, i flera andra länder genomfört lagstadgat förbud mot nattarbete med särskild hänsyn till förhållandena inom respektive land.

På grund av det ovan anförda hemställes således,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte undersöka i vad mån en reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier för såväl kvinnor som män kan anses vara av förhållandena påkallad samt för Riksdagen framlägga det lagförslag i ämnet, vartill undersökningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1914.

Lars Borggren.

Värner Rydén.

Ernst Söderberg.

Gust. Nilsson,
Kristianstad.

F. W. Thorsson.